

Фонд
Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва

РІЧНИЙ ЗВІТ

2019

ПРО НАС

Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» (ДІФ) – провідна аналітична, дослідницька й просвітницька організація, заснована 1992 року. Свою місію вбачає в розбудові України як сучасної розвинутої європейської демократії.

ЯК ДОСЛІДНИЦЬКО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР «ДЕМІНІЦІАТИВИ»:

Вдало поєднують дослідження громадської думки з аналізом політики та ключових суспільно-політичних процесів

Надають науково-експертну підтримку для суспільних сил, які підтримують перехід країни до функціональної демократії

Виявляють вразливі точки процесу демократизації України і здійснюють вплив на владу та громадянське суспільство

Щоб досягти своїх цілей, ми використовуємо широку мережу контактів, встановлених за останні 27 років діяльності серед НУО, аналітичних центрів, громадських рухів, ЗМІ та політичного істеблїшменту.

Згідно з глобальним індексом Go To Think Tank, який складений у межах програми Think Tanks and Civil Societies Program (TTCSP) в Університеті Пенсільванії (США), «Демініціатви» посіли цього року 52 місце серед 106 найбільш впливових неурядових аналітичних центрів у Центральній та Східній Європі.

А до топ світових аналітичних центрів з прозорості та ефективності управління «Демініціативи» потрапили єдині з України і посіли в цьому рейтингу 48 місце.

НАШІ ЦІННОСТІ

Демократичний суспільний устрій

Вільні змагальні вибори

Активне громадянське суспільство

Європейська та євроатлантична інтеграція

НАША КОМАНДА

Ірина Бекешкіна

директорка, вчений-соціолог,
кандидат філософських наук,
наукова співробітниця Інституту
соціології НАНУ

Олексій Гарань

науковий директор Фонду,
професор політології Національного
університету «Києво-Могилянська
академія»

Петро Бурковський

політичний аналітик Фонду
«Демократичні ініціативи»,
керівник Центру досліджень
проблем Російської Федерації
Національного інституту
стратегічних досліджень

Марія Золкіна

політична аналітикиня

Сергій Шаповалов

політичний аналітик

Андрій Сухарина

політичний аналітик

Максим Паращевін

соціолог

Світлана Барбелюк

виконавча директорка

Ольга Бондарчук

головний бухгалтер

Юрій Горбань

комунікаційник, менеджер проектів

Ірина Філіпчук

комунікаційниця, редакторка
сайту

Ілля Свергун, графічний дизайн інфографіки та презентацій

Юрій Савінов, художнє оформлення і верстка періодичних видань

Тетяна Тукова, офіс-менеджер

НАПРЯМИ ДОСЛІДНИЦЬКО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Впродовж 2019 року «Демократичні ініціативи» виконували

14 проектів

Згідно зі стратегічним планом організації, працювали за 8 напрямками аналітичної діяльності

Внутрішні суспільно-політичні процеси

Громадянське суспільство: рівень розвитку, активності, благодійності

Реформи в Україні

Проблематика корупції та виявлення причин корупційних практик

Політика щодо прифронтових, звільнених та окупованих територій Донбасу та Криму з метою їх реінтеграції

Зміцнення спроможності аналітичних центрів

Європейська та євроатлантична інтеграція

Підвищення соціологічної грамотності журналістів і представників громадського сектору

ДОСЛІДЖЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

У 2019 році ми загалом провели:

Понад **40** досліджень громадської та експертної думки, зокрема

18 загальнонаціональних опитувань з різних питань

3 етапи Національного екзит-полу – два в обох турах на президентських виборах і один – на парламентських,

а також низку регіональних, експертних опитувань та серію фокус-груп у різних містах України.

Оскільки 2019 рік був роком виборів в Україні – і Президента, і парламенту, – відповідно, дослідження електоральних процесів в країні було одним із головних напрямів політичного аналізу. Фонд володіє значним досвідом у сфері аналізу громадської думки, що дозволяє аргументовано говорити про очікування та запити різних суспільних груп від політичних партій як виразників їхніх інтересів, забезпечувати підвищення рівня громадянської свідомості виборців, їхньої стійкості до проявів політичного популізму та екстремізму в рамках передвиборних змагань.

На цю тему написано низку аналітичних статей, проведено багато публічних заходів, на яких разом із політологами й соціологами, журналістами та представниками громадських організацій і всіма тими, хто контролює демократичність виборчого процесу, формували принципи та порядок денний, як раціоналізувати виборчу кампанію і зробити її чесним змаганням бачень і програм кандидатів, які спроможні виконувати державні функції.

Зокрема, разом із громадським об'єднанням «Виборчої Ради UA», членом якої є і Фонд «Демократичні ініціативи», та представниками інших громадських об'єднань і штабів кандидатів у президенти продискутували необхідність дебатів кандидатів у президенти перед другим туром виборів.

Наші аналітики взяли також участь у дебатах з кандидатом у Президенти Петром Порошенком.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКЗИТ-ПОЛ-2019

Окрім регулярних замірів передвиборчих та післявиборчих настроїв громадян, Фонд провів Національний екзит-пол на всіх етапах виборів, які відбулися цього року – двох турах президентських і парламентських перегонів. Екзит-пол на останніх – парламентських виборах – був вже 17-м екзит-полом, проведеним «Демініціативами» з 1998 року.

Головною метою проекту «Національного екзит-пол 2019» було забезпечення ефективного громадського контролю за чесністю виборчої процедури. Щоб гарантувати неупередженість і незалежність екзит-полу, «Демініціативи» подбали про повну відкритість у проведенні цього опитування і розкриття джерел його фінансування.

Так під час двох турів президентських виборів і парламентських виборів 2019 року Національний екзит-пол здійснювався за фінансової підтримки міжнародних донорів: Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рада в Україні, Представництва Європейського Союзу в Україні, Міжнародного фонду «Відродження», Посольства Канади в Україні.

На всіх трьох етапах він був проведений Консорціумом у складі Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, Київського міжнародного центру соціології та Центру Разумкова. Він також традиційно проходив під контролем Наглядової ради, до складу якої увійшли лідери громадських організацій, провідні українські експерти та журналісти.

Національний екзит-пол підтвердив, що вибори на всіх трьох етапах пройшли чесно й демократично, а міжнародні спостерігачі відзначили, що дослідження, з точки зору соціології, були виконані професійно.

За матеріалами усіх трьох екзит-полів видано книжку «Національний екзит-пол'2019».

За даними Національного опитування щодо громадянського залучення, проведеного на замовлення Пакту в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!» (USAID), Національний екзит-пол вперше за час вимірювання впізнаваності логотипів громадських ініціатив став найбільш упізнаваною громадською ініціативою.

АНАЛІТИКА

Швидка реакція на актуальні політичні процеси в країні, проведення якісних, кількісних та експертних досліджень, оброблення інформації та підготовка висновків і управлінських рішень, обговорення їх з основними стейкхолдерами та просування альтернатив вирішення проблем політики перед представниками влади – ці процеси лежать в основі аналітичної діяльності ДІФ.

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА

Чому за?

- Зможу продати землю, щоб вийти з села, з України.
- Продам землю, щоб отримати більше, ніж мізерну плату за пай.
- Якщо пачнетися продаж землі, придуть власники, які почнуть наново освоювати захисну землю.
- Ринок землі створить справжню ціну землі, пенсіонери отримають справедливу винагороду.
- Продаж землі чужим людям сприятиме приходу нових технологій, створенню нових робочих місць.

Чому проти?

- З продажем землі повернеться кріпосне право, людей примусять працювати за копійки.
- Землю скуплять великі холдинги і люди в селі залишаться без роботи.
- Нові власники викуплять родючу землю і захоронять там радіоактивні відходи, сміття.
- Багато людей продадуть свою землю за безцінь.
- Ухвалять такий закон, що все одню землю викуплять іноземці.
- Не можна продавати, бо в земельному кадастрі порядку немає.
- З землею продадуть підземні ресурси питної води, річки.
- Який продаж? З людьми за пів з 2015 року не розраховують!
- Землю скуплять великі агрохолдинги і задавлять дрібних фермерів.
- Не можна продавати, бо в людей, які хочуть для себе купити, немає грошей.

За даніми фокус-груп, проведених Фондом «Демократичні ініціативи» у Донецькій та Луганській областях у січні 2020 р.

ЩО НЕ ТАК З РЕФОРМАМИ?

Зворотний зв'язок від мешканців Донецької та Луганської областей

Пенсійна реформа – несправедливе ставлення до пенсіонерів з різним стажем

- Шахтарі атравцю по 2-3 ріки стажу і не можуть претендувати на гідну пенсію, оскільки підприємства кілька років не передавали кошти в державні соціальні фонди.
- Люди, які працювали по сорок років, отримують пенсію, яка більше всього на 600-700 гривень від мінімальної пенсії людей, які мають стажу 10-15 років.
- Люди, які все життя працювали в Україні і сплатили пенсійний збір із зарплати, отримують таку ж пенсію, як ті, хто працював за кордоном і отримую пенсію за вином.

Медична реформа – вартість лікування зростає, а доступність зменшується

- У разі закриття ФАПів у селах більшість пенсіонерів за станом здоров'я, через низьку пенсію та погане споживання не зможуть регулярно отримувати медичну допомогу в своїх населених пунктах.
- Для пацієнтів зростає і вартість ліків, і вартість лікування.
- Сімейні лікарі зникають з одного кінця міста, а лікарі-спеціалісти – в іншому кінці, чи взагалі в іншому населеному пункті.
- Під час епідемії здорові пацієнти з дітьми мусять годинами сидіти в чергах поряд із хворими.
- На лінії розмежування швидка допомога працює погано.

Реформа освіти – чиновники нехтують думкою громадян, а люди платять за невисока навчання

- Якщо в селі закривають школу діти та молодь виїжджають із села, і воно лемирає.
- Вибір опонентів: шкільні відвідувачі без врахування думки громадян, без оцінки лояльності для більшої дітки.
- Спочатку школи ремонтували і теплюють, а зотім закривають як непотрібні.
- Предмети винаходять не спонтанно, тому батьки змушені наймати репетиторів і витрачати додаткові гроші на те, що мало викладатися в школі.

За даніми фокус-груп, проведених Фондом «Демократичні ініціативи» у Донецькій та Луганській областях у січні 2020 р.

Цього року аналітики Фонду підготували 75 аналітичних матеріалів. Серед основних тем – тенденції громадської активності під час виборчих процесів 2019 року, проблеми внутрішньої державної політики щодо Донбасу та рекомендації владі, як їх вирішувати, ключові реформи за нової влади, зокрема земельна та медична, проблеми місцевого самоврядування та інші.

Громадянське суспільство України:

політика сприяння та залучення, виклики та трансформації

аналітична доповідь

Аналітичну статтю Фонду «Громадяни про громадянське суспільство: що змінилося?» опубліковано у доповіді Національного інституту стратегічних досліджень «Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації».

«Демініціатви» здійснили комплексне дослідження стану суспільної свідомості у Донецькій та Луганській областях, щоб виявити тенденції, які формують громадську думку та ставлення громадян до можливих шляхів припинення збройного конфлікту. Наша аналітична доповідь містить оцінки місцевих жителів соціально-економічного становища в регіоні, а також дає загальні рекомендації владі щодо сприяння мирному процесу на Донбасі.

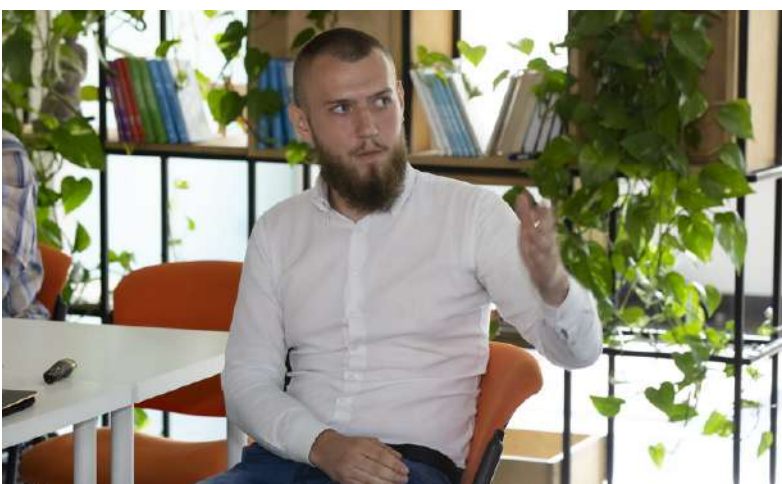
На основі фокус-групових та регіонального досліджень ми сформуваємо рекомендації стосовно напрямів місцевого розвитку на Закарпатті, консолідації громадянського суспільства та зниження ризиків для національної безпеки, які можуть бути враховані при ухваленні рішень органами державної влади, місцевого самоврядування та міжнародними донорами.

Під час президентської виборчої кампанії ми підготували серію матеріалів «Пам'ятка для дебатів між кандидатами у президенти» із запитаннями до кандидатів перегонів і пропозицією для них чітко артикулювати свою позицію, в який саме спосіб і за допомогою яких інструментів вони вибудовуватимуть майбутню політику у різних сферах.

У межах проекту (PAIC) «Платформа аналітики та міжкультурної комунікації» (PAIC) ми провели комплексне вивчення діяльності українських аналітичних центрів, де проаналізовано можливості інституційної сталості українських АЦ, а також методи кооперації їх із німецькими аналітичними осередками та міжнародними аналітичними центрами загалом.

Результати дослідження й актуальні для аналітичних центрів теми – чи зможуть вони зберегти свій вплив на прийняття рішень після виборів 2019 року і якими будуть можливості їхнього впливу на владу – обговорили з представниками київських і регіональних аналітичних організацій, які брали участь у заходах, тренінгових програмах, а також дослідженнях проекту (PAIC).

ТРЕНІНГИ, СЕМІНАРИ, ВОРКШОПИ

За рік експерти «Демініціатив» організували й провели понад 20 різноматематичних тренінгів.

Разом із партнерами в межах проекту «Платформа для аналітики та міжкультурної комунікації» (PAIC) ми провели низку воркшопів «Дослідження в аналітичних центрах: розробка власного дослідження та аналіз якісних даних».

Вже традиційними є наші тренінги з навчання журналістів та громадських діячів і загалом усіх, хто хоче здобути основ соціологічних знань, навчитися правильно розуміти та поширювати дані громадської думки.

Під час виборчої кампанії ми провели серію тренінгів для журналістів «Напередодні виборів: як правильно розуміти та інтерпретувати дані соціологічних опитувань».

Метою цих тренінгів було убезпечити журналістів від потрапляння на «гачок» фейкових опитувань, які ширяться під час виборчих кампаній, надати їм поглиблених практичних навичок та інструментів для інтерпретації та використання результатів соціологічних даних у своїх матеріалах.

А що інтерес до цієї теми та знань не вщухав і після виборів, ми, за підтримки Медійної програми в Україні, яка фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) і виконується міжнародною організацією Internews, продовжили її в серії семінарів-тренінгів «Соціологія в журналістиці: як правильно розуміти та інтерпретувати дані соціологічних опитувань».

Цього року ми також започаткували низку семінарів для представників громадських організацій, метою яких було навчити громадських активістів проводити самостійно дослідження для потреб свого регіону чи власних потреб організацій. Наші тренери поділилися досвідом і навичками, які методи для таких досліджень будуть найбільш ефективні.

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

2019 року ми продовжили свій інституційний розвиток у межах Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рац в Україні.

Так розпочали роботу над модернізацією архівів соціологічних даних. У майбутньому це має бути відкрита та зручна інтерактивна система баз даних опитувань громадської думки, яка трансформуватиме «Демініціативи» у надійну довідкову платформу для всіх тих, хто шукає сучасні та неупереджені аналітичні дані в галузі громадської думки. Система ця буде відкрита для всіх користувачів, але насамперед вона призначатиметься для експертів-аналітиків, журналістів, громадських активістів і волонтерів, представників органів влади.

Протягом року «Демініціатви» провели понад 70 своїх публічних заходів, – презентацій, публічних дискусій, прес-конференцій у Києві та регіонах. Наші експерти взяли участь у широкому спектрі публічних заходів та обговорень, організованих партнерськими організаціями громадського суспільства.

Аналітики Фонду брали участь у багатьох міжнародних конференціях, де доносили позицію українського громадянського суспільства та аналітичного середовища до міжнародної спільноти.

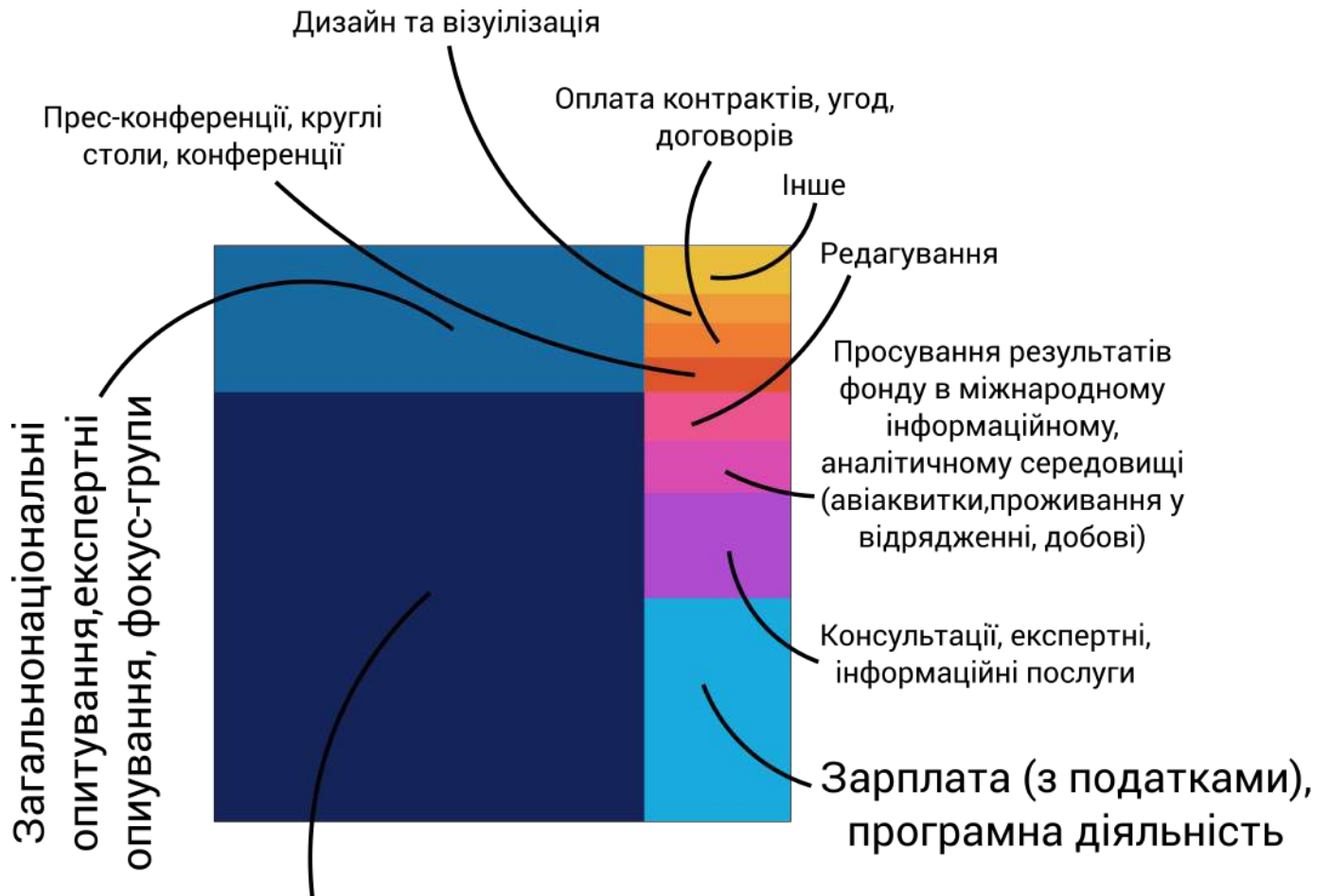
«Демініціативи» є також активними учасниками громадських коаліцій, мають широкую мережу партнерських зв'язків з аналітичними центрами, неурядовими організаціями, громадянськими рухами та мережами як в Україні, так і за її межами.

Протягом року ми активно співпрацювали з органами державної влади та місцевого самоврядування як одними із основних споживачів аналітичних послуг «Демініціатив».

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

ВИТРАТИ

ЕКЗИТ ПОЛ

Екзит пол — 10 925 072 грн

Загальнонаціональні опитування, експертні опитування, фокус-групи — 3 695 227 грн

Зарплата (з податками), програмна діяльність — 1 933 980 грн

Консультації, експертні, інформаційні послуги — 912 093 грн

Просування результатів фонду в міжнародному інформаційному, аналітичному середовищі (авіаквитки, проживання у відрядженні, добові) — 449 279 грн

Редагування — 309 687 грн

Прес-конференції, круглі столи, конференції — 298 188 грн

Оплата контрактів, угод, договорів — 287 869 грн

Дизайн та візуалізація — 247 064 грн

Росповсюдження матеріалів (інформаційний супровід) — 132 235 грн

Оренда офісного приміщення (комунальні та електроенергія) — 114 736 грн

ІТ Супровід — 88 495 грн

Послуги з перекладу — 80 668 грн

Інші витрати — 38 482 грн

Обладнання та витратні матеріали — 29 794 грн

Канцтовари, комплектуючі до оргтехники — 29 086 грн

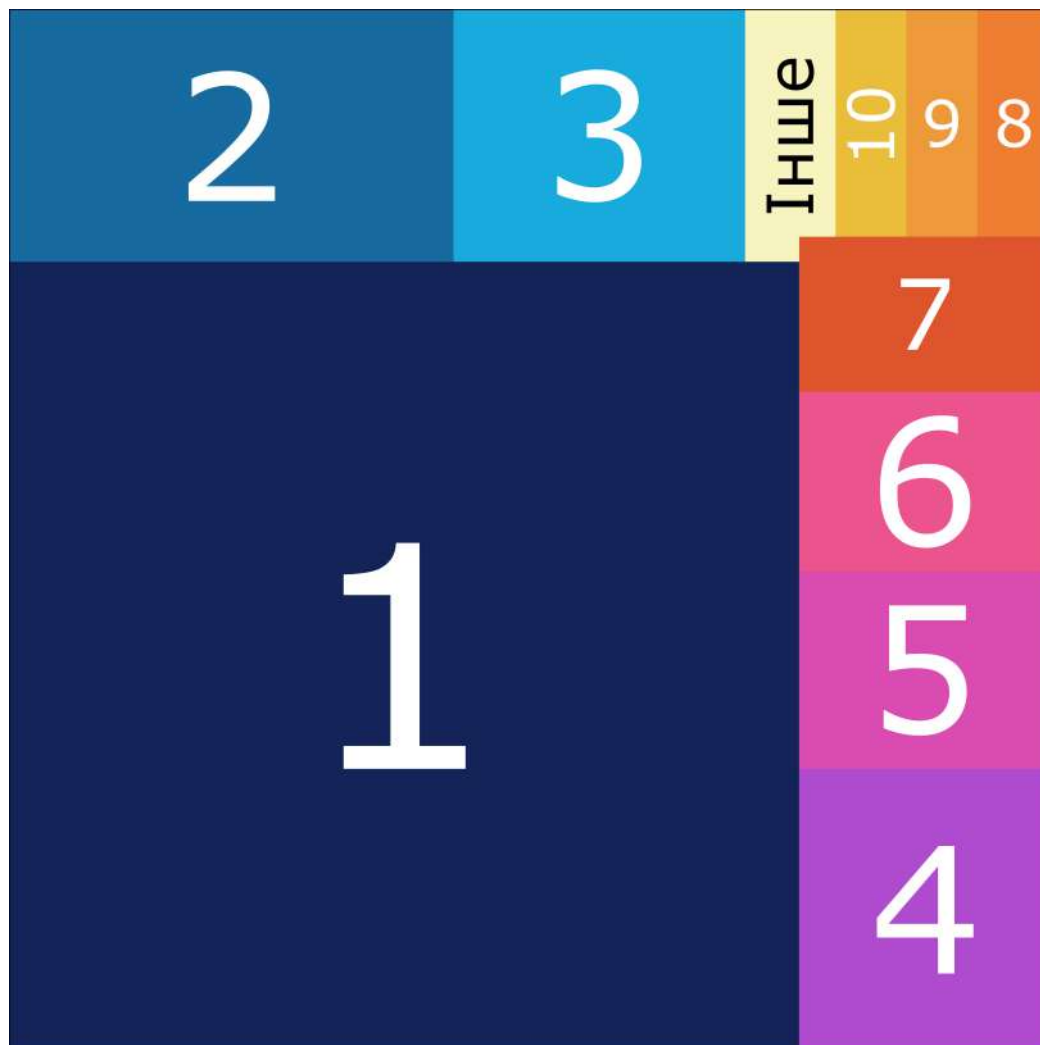
Послуги зв'язку (Мобільний зв'язок, інтернет, хостінг) — 25 818 грн

Медіа моніторинг — 21 900 грн

Банківські послуги — 1 925 грн

Всього: 19 621 604 грн

НАДХОДЖЕННЯ ПО ГРАНТАМ, ПРОЕКТАМ, ПРОГРАМАМ

1) РАСТ № 380-010521 "Національний екзит-пол 2019 за вільні та чесні президентські та парламентські вибори в Україні" (01/03/2019-31/12/2019) – [11 677 763 грн](#)

2) MATRA KIE # 4000003064 "Незалежна соціологічна аналітична робота на підтримку ключових реформ" (01/09/2019-31/08/2021) – [2 099 850 грн](#)

3) ЄС ENI/2019/406-282 "Внесок ЄС у Національний опитувальний опитування на вибори в 2019 році та національне опитування думок щодо очікуваних пріоритетів політики та реформ до парламентських виборів" (01/04/2019-30/11/2019) – [1 377 600 грн](#)

4) РАСТ № 380-009861 "Інституційна підтримка Благодійної організації "Благодійний фонд "Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва" (01/08/2018-31/07/2021) – [1 333 430 грн](#)

5) МФВ № 53181 "Вибори Верховної Ради-2019: соціологічний консорціум за дебати кандидатів і розумний вибір виборців" (01/04/2019 -31/12/2019) – [934 065 грн](#)

6) CANADA № CFLI-2018-KYIV-0013 "Забезпечення справедливих президентських виборів в Україні шляхом проведення незалежного екзит-полу та представлення результатів для

широкої громадськості" (27/03/2019-31/05/2019) – 850 806 грн

7) PAIC 2019 "Платформа для аналітики та міжкультурної комунікації" (01/01/2019-31/07/2019) – 731 810 грн

8) MATRA KIE # 4000000691 Громадянський соціологічний та аналітичний консорціум з реформ (27/08/2017-31/08/2019) – 313,606 грн

9) INTERNEWS SG-SR-UA1854-25 m0 "Освітня кампанія для місцевих журналістів, медіа експертів, службовців прес-служб державних установ і громадянських лідерів у різних регіонах в Україні " (01/09/2019-29/02/2020) – 301 306 грн

10) CANADA № 2020691 DEV-193Є "Просування вперед мирного процесу на Донбасі: посилення включення місцевих громад у потенційну миротворчу місію та сприяння місцевій власності можливих мирних ініціатив" (01/03/2018-30/04/2019) – 300 745 грн

11) Фонд Східна Європа "Жінки-ветерани АТО: проблеми, потреби, запити (дослідження щодо статусу жінок-ветеранок та сервісів, що їм надаються) " (16/12/2019-31/03/2020) – 138 002 грн

12) ПРО ООН "Права людини" (19/06/2018-30/11/2018) – 127 431 грн

13) FCO British Embassy "Ситуаційні дослідження поінформованості на Донбасі" (07/11/18-31/12/2018) – 84 339 грн

14) SACCI -2018-05 "Висновки щодо антикорупційних цінностей: критичний підхід" (18/06/2018-29/02/2019) – 68 724 грн

Всього – 20 339 482 грн